

ԱՐՏԱՔԻՆ ԸՆԹԱՑԻԿ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

12-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ

ԹԵՍՏ 1

Մարզ /տարածաշրջան .....

Դպրոց ..... Դասարան .....

Աշակերտ /ուհի / .....

/ազգանուն, անուն, հայրանուն/

1 Ո՞ր նախադասությունը արևմտահայերենով *չէ*:

- 1) Կը բավեր, որ իր ճարտարության փորձը տար ամենեն անմատչելի կարծված տուները կողոպտելով:
- 2) Երեսուն տարի վերջը այս մարդը կը հասկնար, որ այս անզգա տոպրակը իր տերը եղած էր միշտ:
- 3) Էն անգին մարգարտի ու ջավահրե ամարաթներում մեծացած Կրեստը իրանից բախտավոր աշխարհքի երեսին մարդ չէր համարում:
- 4) Այն հնագանդության մեջ, որ հայուհիներու բոլոր կյանքը կը կազմե, ո՛չ խորհելու և ո՛չ զգալու տեղ մնացած է:

2 Ո՞ր բառի հոգնակին է կազմվում *նեղ*-ով:

- 1) հավատարմագիր
- 2) կիզակետ
- 3) կողմնացույց
- 4) գետեզր

3 Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված այն բառերի համարները, որոնց բոլոր բաղադրիչները գրվում են մեծատառով:

1. ՌՈՒՄԱՍՏԱՆԻ ԴԱՇՆՈՒԹՅՈՒՆ, 2. ԲԱՐԵՀՈՒՄՈ ՀՐՎԱՆԴԱՆ, 3. ՏԻԳՐԱՆ ՄԵԾ, 4. ՍՈՎՍԵՍ ՍԱՐԳԱՐԵ, 5. ՎԵՐԻՆ ԱՐՏԱՇԱՏ, 6. ՎԱԶԳԵՆ Ա ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

- 1) 1, 3, 5
- 2) 2, 4, 5
- 3) 1, 4, 5
- 4) 2, 3, 6

4 Ո՞ր տարբերակում ցուցական հոդի գործածությունն կա:

- 1) Նեղացել են ընկերոջիցդ:
- 2) Հերոսներդ միշտ կհիշվեք:
- 3) Գիշերս ձյուն է եկել:
- 4) Թռչում է միտքս դեպի տուն:

5 Ո՞ր բառակապակցության մեջ մակրայ կա:

- 1) առավոտյան գեփյուռ
- 2) համընթաց շարժվող
- 3) երկարատև հարցուփորձ
- 4) զգույշ ոտնաձայն

6

Պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասությունը ո՞ր տարբերակում է ճիշտ փոխակերպված բարդի:

Այդ կինը և ճոճվելով քայլող այդ տղամարդը ինձ դուր չեկան:

- 1) Այդ կինը և այդ քայլող տղամարդը, որ ճոճվում էր, ինձ դուր չեկան:
- 2) Այդ կինը և այդ տղամարդը, որը ճոճվելով էր քայլում, ինձ դուր չեկան:
- 3) Այդ կինը և այդ տղամարդը, որը քայլելիս ճոճվում էր, ինձ դուր չեկան:
- 4) Այդ կինը և այդ տղամարդը, որոնք ճոճվելով քայլում էին, ինձ դուր չեկան:

7

Ուղղակի խոսքի փոխակերպման ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

- Մենք այդ ամենը կարող ենք կատարել, - պատասխանեց վարպետը:

- 1) Վարպետը պատասխանեց, որ ինքը այդ ամենը կարող է կատարել:
- 2) Վարպետը պատասխանեց, որ իրենք ամենը կարող են կատարել:
- 3) Վարպետը պատասխանեց, որ իրենք այդ ամենը կարող են կատարել:
- 4) Վարպետը պատասխանեց, որ նա այդ ամենը կարող է կատարել:

8

Հետևյալ բայը դերբայական ո՞ր ձևով է դրված:

հանգցրած

- 1) անորոշ
- 2) հարակատար
- 3) ենթակայական
- 4) համակատար

9

Բառի տրված բաղադրիչներից ո՞րն է երկրորդական բառակազմական ձևույթ:

դժգոհություններից

- 1) դժ
- 2) գոհ
- 3) ներ
- 4) ից

10

Ո՞ր նախադասությունն է սխալ կետադրված:

- 1) Գագիկ Արծունին մի քանի շաբաթ շարունակ հյուրընկալեց Արաս թագավորին, և ի պատիվ նրա՝ այդ ընթացքում կազմակերպվեցին հաճելի զբոսանքներ:
- 2) Բերդի շրջակայքում շրջելիս՝ թագավորը իր հյուրերին ցույց էր տալիս գեղազվարթ տեսարանները, որոնցով հիանալու համար վերջիններս բազմում էին քարաբլրին:
- 3) Գեղատեսիլ բարձունքից երևում էին գեղածուփ կոհակներով և ապառաժոտ կղզիներով ծովակը, քաղաքը՝ իր գմբեթարդ շինություններով:
- 4) Երիտասարդը, մտնելով հյուրանոց, հանկարծ կանգ առավ՝ անակնկալ հանդիպումից ցնցված:

11

Ո՞ր միավորը *չի* կարող դրվել բացառական հոլովով:

- 1) հանգման անուղղակի խնդիրը
- 2) տեղի պարագան
- 3) անջատման անուղղակի խնդիրը
- 4) ներգործող անուղղակի խնդիրը

12

Հետևյալ նախադասության մեջ տրվածներից ո՞րը *չկա* (նախադասությունը կետադրված չէ):

Թվում է գետը մի չնաշխարհիկ կապույտ գոտի է որ զառիթափի վրայով պտույտ-պտույտ գալարվելով իջնում է ներքև դեպի երկարածիզ կիրճը:

- 1) տրոհվող դերբայական դարձված
- 2) զեղչված շաղկապ
- 3) զեղչված ստորոգյալ
- 4) պարագայական բացահայտիչ

13

Ո՞ր միտքն է բխում տեքստի բովանդակությունից:

Իտալական Պիզա քաղաքը հռչակված է աշխարհում իր յուրօրինակությամբ բացառիկ կառույցով՝ թեք աշտարակով: Արդեն ավելի քան 100 տարի կանխատեսում են նրա շուտափույթ անկումը: «Կրնկնի՞, թե՞ չի ընկնի», - վիճում են գիտնականները: Աշտարակի բարձրությունը նախատեսվել է 100 մետր, ինչը մեծ խիզախություն էր այն ժամանակների համար: Սակայն շինարարները հաշվի չէին առել հիմքի տակ գտնվող հողի ավազակավային բնույթը: Հիմքի առաջին քարը դրվել է 1173 թվին: Արդեն առաջին երեք հարկերը բարձրացնելիս աշտարակը թեքվել է դեպի հարավ, և աշխատանքները դադարեցվել են ... 100 տարով: 1275 թ. Ջովաննի դի Սինոնեն շարունակեց շինարարությունը: Նա որոշեց կառուցել հենց թեք աշտարակ, որը չպետք է փլվի: Նա կառուցեց ևս 3 հարկ: Սակայն շինարարությունը կրկին դադարեցվեց: 1350 թվին մեկ այլ ճարտարապետ ավելացրեց ևս 2 հարկ: 8-րդ հարկը նա կանգնեցրեց՝ պատերը փոքր-ինչ տեղաշարժելով դեպի հյուսիս՝ այդ կերպ հավասարակշռելով թեքվածքը:

- 1) Դարեր շարունակ դիտվել է, որ աշտարակը պարբերաբար ինքն իրեն շրջվում է մեկ դեպի հարավ, մեկ՝ դեպի հյուսիս:
- 2) Աշտարակի թեքվածությունը գիտնականները կապում են հիմքի անհամաչափ կառուցման հետ, ինչը, սակայն, հայտնի դարձավ այն բանից հետո, երբ նրա 3-րդ հարկը մյուս 2-ի համեմատ սկսեց թեքվել:
- 3) Աշտարակի 8 հարկերը կառուցվել են տևական ընդմիջումներով, և 1-ին ու 8-րդ հարկերի կառուցման միջև ընկած է շուրջ երկդարյա ժամանակաշրջան:
- 4) Սինոնեն շինարարությունը վերսկսելիս մտադիր էր հաջորդ 3 հարկերը կառուցել նախորդների թեքվածությանը հակառակ ուղղությամբ՝ աշտարակի հավասարակշռությունը պահպանելու համար:

14 Նախադասությունների քերականական և տրամաբանական հաջորդականության n-ր տարբերակն է ճիշտ:

1. Նույնքան անշուք դռներ ու ցուցանակներ, անշուք պատուհաններ, իսկ շուրջը խաղողի այգիներ էին:
2. Փոքր, շատ փոքր քաղաք էր, ընդամենը մի քանի անշուք փողոցներ՝ միհարկանի կամ երկհարկանի փայտյա անշուք տների շարքով:
3. Մենք շրջեցինք շրջակա այգիներում, հետո վերադարձանք գլխավոր փողոց ու վերջապես ճաշարան գտանք, բայց փակ էր:
4. Երբ տեղ հասանք, քաղաքը դեռ չէր արթնացել. մենք իջանք մեքենայից ու քայլեցինք գլխավոր փողոցով:

- 1) 3, 4, 1, 2
- 2) 3, 4, 2, 1
- 3) 4, 2, 1, 3
- 4) 4, 2, 3, 1

15 Ո՞ր տարբերակն է քերականորեն և տրամաբանորեն համապատասխանում տրված նախադասության բաց թողած հատվածին:

Եվ այն է, ..., մեկ էլ հանկարծ մի արտահայտություն գրավեց ուշադրությունը:

- 1) ուզում էր վայր դնել լրագիրը
- 2) չուզեց գբաղվել դրանով
- 3) մանավանդ որ հողվածը գրված էր
- 4) ստուգեց՝ թե՞ն նայելով տեղ-տեղ

Առաջադրանքներ 16-19

Տրված վանդակներում գրել համապատասխան հոլովումների ենթարկվող բառերի համարները.

1. ամանոր, 2. գործընկեր, 3. հանդիպում, 4. աղախին, 5. տարի, 6. սկեսրայր, 7. լռություն:

16 ոջ արտաքին

17 աճ արտաքին

18 վա արտաքին

19 ա ներքին

Առաջադրանքներ 20-22

Գրել համապատասխան ժամանակաձևերով դրված բայերի համարները տրված վանդակներում:

Երեկոները տղաներից մեկը 1 ցույց է տալիս ձորի ճեղքված քարը ու պատմում բրուտի տղայի հերոսական կյանքն ու մահը: Էլ ի՞նչ: 2 Վա՞րդ դնեմ գրիչս: Բայց ինչո՞ւ 3 սկսեցին դողալ մատներս այս ծով ուրախությունից: Որ ես ժամանակի խոր ծալքերից իմ քույլ գրիչով 4 վե՞ր հանեցի իմ մանկության ընկեր Անդոյի հերոսական դեմքը, թե՞ 5 վստահ լինելով, որ դեռ մի անգամ ևս համայն աշխարհում մեր թնդանոթները հզորագույն 6 կշառաչեն:

20 ենթադրական ապառնի

21 անկատար ներկա

22 ըղձական ապառնի

23 Բաց թողած բառերի համարները վանդակներում դասավորել դրանց՝ նախադասության մեջ տեղադրման ճիշտ կարգին համապատասխան (բառերը տրված են ուղիղ ձևով):

Սենք, ... մեջ թաքնված, հետևում էինք հավալուսնների որսին, և շուտով նկատեցինք, որ բռնած բոլոր ..... չեն ուտում. մի մասը տեղավորում են ..... կախված պարկերում:
(1. կտուց, 2. եղեգ, 3. ձուկ)

--	--	--